

ה"ת 22415/05/24 - אמינה חסן נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנוף הגליל-נצרת

ה"ת 22415-05-24 חסן נ' נוף הגליל
תיק חיצוני:

לפני מבקשת נגד משיבה	כבוד השופט ראיד עומרי
אמינה חסן	
מדינת ישראל	

החלטה

1. מונחת בפניי בקשה להחזרת תפוס (להלן: רכב מ.ר. 7650754) לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) {נוסח חדש} התשכ"ט-1969.

רקע עובדתי

2. על פי האמור בבקשה, ביום 28.04.2024 נתפס הרכב נשוא הבקשה לאחר שביום 26.04.2024 בן זוגה של המבקשת מר ניזאר חסן הסיע לכאורה שוהה בלתי חוקי. לפי הנתען, המבקשת הינה הבעלים של הרכב אשר משמש אותה למטרות פרטיות ומשפחתיות, בין היתר משמש אותה להסעת חמשת ילדיה למסגרות הלימודים.

3. המבקשת טענה כי עד כה טרם הוגש כתב אישום נגד נהג הרכב, וכי עבירת הסעת שוהה בלתי חוקי לא מחייבת חילוט הרכב במידה ויוגש כתב אישום.

4. לטענת ב"כ המבקשת הרכב נתפס בניגוד לנהלים ובניגוד לדין ונטען כי המבקשת לא זומנה לשימוע ולא קיבלה לידיה טופס אשר מעיד על תפיסת הרכב.

5. ב"כ המבקשת טענה כי בשלב הזה עומדת למבקשת ולמסיע חזקת החפות היות וטרם הוגש בעניינו כתב אישום. לטענת ב"כ המבקש אין בכוונה לחילוט רכב בעתיד בכדי להוות עילה להמשך החזקתו לתקופה ממושכת.

6. המבקשת עתרה לערוך איזון בין מידת הפגיעה בזכות הקניינית של אדם לבין האינטרס הציבורי והשגת תכלית ההליך הפלילי וביקשה להורות על החזרת הרכב למבקשת תוך שציינה כי החזקת הרכב בידי המשטרה תפגע פגיעה ממשית בזכותה הקניינית של המבקשת.

7. בדיון אשר התקיים בפניי ביום 27.05.2024 ב"כ המבקשת חזרה על האמור בבקשה, והוסיפה כי נשמעה הצעה והסכימה לתנאיה, אך לא הייתה הסכמה לרכיב של הפקדה כספית נוכח המצב הכלכלי.
8. מנגד המשיבה התנגדה לבקשה, המשיבה נימקה כי המדובר ברכב ששימש לביצוע עבירה של הסעת שוהה בלתי חוקי וכי המדינה עומדת על חילוט הרכב. לטענת המשיבה רכב ששווי מעל ל- 120,000 ₪ יש צורך בהפקדה של 30% משווי.
9. לחלופין לטענת המשיבה, יש אפשרות לחלט שווי של הרכב וזאת לפי התיקון החדש של חוק הכניסה לישראל.
10. יתר על האמור ב"כ המשיבה טענה כי היות ונעברה עבירה ברכב נשוא בקשה זו אין לנאשם כל זכות ברכב, וכי הפקדה בסכום נמוך מעקרת עקרונות החילוט ואפשרות המדינה לטעון ולקבל את כל שווי של הרכב.
11. בנסיבות אלה המשיבה התנגדה לבקשה להחזרת תפוס או לחלופין ככל ובית המשפט יראה לנכון להורות על שחרור הרכב, התבקש להורות על הפקדת פיקדון בסך ש 30% משווי הרכב ולהורות על צו דיספוזיציה לטובת המדינה.

דיון והכרעה

12. המדובר בבקשה להחזרת רכב למבקשת אשר נעברה בו לכאורה עבירה של הסעת שוהה בלתי חוקי על ידי בן זוגה של המבקשת.
13. סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין האזרחי (מעצר וחיפוש) {נוסח חדש}, התשכ"ט-1969 - מסדיר את המקור הנורמטיבי לתפיסת חפצים בידי המשטרה וקובע כדלקמן:
- "רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכבר בעד ביצוע העבירה או כאמצעי לביצועה."**
14. דהיינו, כל אחת מן החלופות המעוגנות בלשון הסעיף עשויה לשמש מקור לתפיסת החפץ, וכל חלופה משקפת תכלית ספציפית משלה.
15. בענייננו המדובר ברכב אשר נעברה בו לכאורה עבירה של הסעת שוהה בלתי חוקי על ידי בן זוגה של המבקשת. בשלב הזה די בקיומו של חשד סביר לביצוע העבירה לצורך החזקת הרכב בידי המדינה.

16. במהלך הדיון אשר התקיים בפניי ביום 27.05.2024 עיקר טענות המשיבה התמקד בנושא חילוט הרכב, לא הוצגה בפניי כל ראיה המניחה את הדעת על קיומו של חשד לביצוע העבירה על ידי הנהג ולחלופין לא מצאתי אינדיקציה כי נגד הנהג הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה ברכב.

17. על אף האמור היות והמבקשת לא חלקה על כך כי המשטרה תפסה את הרכב לאחר שנעברה באמצעותו עבירה לכאורה, אני סבור כי לא נפל כל פגם בהחלטתו של קצין המשטרה בדבר תפיסת הרכב.

18. מן המיותר לציין כי, בבואו בית המשפט לדון בבקשה להחזרת תפוס, בית המשפט נדרש לבדוק אם מתקיימת עילה להמשך תפיסת החפץ בידי המשטרה, ואם אכן מתקיימת עילת המשך החזקת החפץ, בית המשפט נדרש לבדוק אם ניתן להשיג תכלית התפיסה באמצעות חלופה שבפגיעתה בזכות הקניינית של אדם פחותה יותר. כפי שכבר נפסק ברע"פ 1792/99 אלי גאלי נ' משטרת ישראל:

"לא ייעלם מעינינו, כי המשך החזקת החפץ שנתפס בידי המשטרה יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים מעבר לפגיעה שהייתה בעצם התפיסה ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה ועל בית-המשפט בתשובתו לביקורת על מעשי המשטרה, לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש".

19. להבנתי, בענייננו מטרת התפיסה הינה לאפשר למשיבה לעתור לחילוט הרכב. לעניין החילוט, סעיף 12ב15(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 המורה כי: **" הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 12א(ג)1א או (6ג) או 12ב3, יצווה בית המשפט, נוסף על כל עונש, על חילוט רכוש שהוא אחד מאלה, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו:**

(1) רכוש של הנידון בקשור לעבירה, ובכלל זה דירת המגורים או העסק שבהם נעברה העבירה;

(2) רכוש של הנידון שהוא שווה ערך לרכוש קשור לעבירה. "

20. בשלב הזה אינני שולל קיומה של עילת התפיסה, ואינני חולק על הצורך בהרתעתו ועל הצורך בהחמרה בענישתם של מורשעים בעבירות אשר עלולות להוות סיכון ממשי לשלום הציבור וביטחון המדינה וזאת נוכח המצב הביטחוני השורר במדינה בעת קשה זו.

21. אולם על אף האמור, יש לאזן בין הזכות לקניין ומידת הפגיעה בתובע הזכות לבין שיקולים שבאינטרס הציבורי.

22. בבש"פ 342/06 בית המשפט דן בשיקולים והתנאים שבהם ראוי לעשות שימוש בסמכות שחרור התפוסים המעוגנת בסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי. שם נקבע כי :

"בצד זכותו של אדם לחופש אישי עומדת גם זכותו לקנין, המקבלת ביטוי מיוחד במהלך הליך פלילי ביחס לחפצים של חשוד או נאשם (או צד שלישי) הנתפסים ומוחזקים בידי המשטרה בהקשר לחשד לביצוע עבירות. שיקולי האיזון הנדרשים לענין פגיעה בחירות האישית של נחקר או נאשם אינם בהכרח זהים לאלה החלים באשר לפגיעה בזכות הקנין, בשל עוצמתם השונה של זכויות יסוד אלה במידרג זכויות האדם. עם זאת, קווי הבחינה ומסגרת הניתוח החוקתי דומים אלה לאלה, בשל התכלית המשותפת העומדת ביסוד חובת האיזון: להגביל את מידת הפגיעה באדם - הן בגופו והן ברכושו, עד למינימום ההכרחי הנדרש להשגת האינטרס הציבורי. כך הוא לענין מעצר אדם, וכך הוא לענין תפיסת חפצים בטרם נשפט והורשע."

23. עם זאת על אף קיומו של חשד סביר לביצוע עבירה ברכב ועל אף שקיימת אפשרות לחילוט הרכב וזאת למרות שהחשוד בביצוע העבירה אינו הבעלים של הרכב, אני סבור כי יש מקום לאפשר שחרור הרכב תוך קביעת תנאים שיבטיחו תכלית החילוט בעתיד.

24. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כפי שהובא לעיל מצאתי להורות על החזרת הרכב לידי המבקשת בכפוף לתנאים הבאים:

1. המבקשת תפקיד סכום של 7,500 ₪ בקופת בית המשפט.

2. חל איסור על כל דיספוזיציה ברכב.

3. המבקשת תחתום על התחייבות עצמית בסך של 30,000 ₪

4. הרכב יעוקל לטובת המדינה.

ניתנה היום, כ"ו אייר תשפ"ד, 03 יוני 2024, בהעדר הצדדים.